

Medal „Za pracowniczą wybitność”

(ros. Медаль "За трудовое отличие")

Statut medalu.

Medal został ustanowiony Dekretem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR z dnia 27 grudnia 1938 roku. Później w opisie medalu były wprowadzone poprawki zgodnie z dekretem PRN ZSRR z dnia 19 czerwca 1943 roku, oraz w statucie medalu – z dnia 16 grudnia 1947 roku. Ostatecznie statut medalu został zatwierdzony w nowej redakcji Dekretem PRN ZSRR z dnia 28 marca 1980 roku.

Medal „Za pracowniczą dzielność” został ustanowiony w celu nagrodzenia za wybitną pracę oraz osiągnięcie wysokich wyników pracy. Zgodnie ze statutem medal był nadawany: robotnikom, rolnikom, pracownikom gospodarki narodowej, pracownikom nauki, kultury, edukacji, służby zdrowia i innym obywatelom radzieckim. Mógł również być nadawany cudzoziemcom, którzy nie byli obywatelami ZSRR.

W szczególności medalem nagradzano:

- za zaangażowanie w pracy, które pomaga zwiększyć wydajność i poprawić jakość produktów, oraz udział w współzawodnictwie pracy socjalistycznej;**
- za wzorowy wkład pracy w budowie i przebudowie najważniejszych obiektów gospodarczych;**
- za cenne wynalazki i wnioski racjonalizatorskie;**
- za wzorową pracę w dziedzinie nauki, kultury, literatury, sztuki, edukacji, ochrony zdrowia, handlu, gastronomii, obiektów użyteczności publicznej, usług publicznych i innych sektorach zatrudnienia;**
- za aktywną pracę w zakresie kształcenia i szkolenia młodzieży;**
- za sukcesy w komunistycznej działalności publicznej i społecznej;**
- za osiągnięcia w dziedzinie kultury fizycznej i sportu.**

Medal „Za pracowniczą wybitność” jest noszony po lewej stronie klatki piersiowej po medalu „Za pracowniczą dzielność”.

Ogólny opis medalu.

Medal „Za pracowniczą wybitność” ma formę kręgu o średnicy 32 mm. Na awersie jest widoczny sierp i młot pokryte czerwoną emalią oraz napis wypukłymi literami „СССР”. Wymiary sierpa i młota wynoszą 21 mm x 20 mm. Wysokość liter w napisie „СССР” – 3,5 mm. W dolnej części awersu został umieszczony napis wklęsłymi, emaliowanymi na czerwono literami „ЗА ТРУДОВОЕ ОТЛИЧИЕ” o wysokości 2 mm.

Na rewersie medalu jest widoczny napis „ТРУД В СССР - ДЕЛО ЧЕСТИ”. Wysokość liter wynosi 2,5 mm.

Cały krążek medalu ma po obu stronach otoczkę o szerokości 0,6 mm.

Medal został wykonany ze srebra 925 próby. Ogólna waga odznaczenia bez kołodki wynosi 16,975+/-1,4 g.

Medal za pomocą uszka w górnej części i zawieszki został połączony z pięciokątną metalową blaszką (kołodką), owiniętą wstążką fioletowego koloru z dwoma złotymi paskami.

Historia medalu.

Medal „Za pracowniczą wybitność” jest jednym z pierwszych medali ustanowionych w ZSRR. Ten medal jest mniej ważnym z dwóch radzieckich przedwojennych medali za zasługi w pracy. Drugim, głównym, był medal „Za pracowniczą dzielność”. Te dwa pracownicze medale można było porównać z medalami, nadawanymi w wojsku: „Za odwagę” i „Za zasługi bojowe”.

W okresie przedwojennym nadano około 11 tys. medali „Za pracowniczą wybitność”, podczas Wojny Ojczyźnianej – około 44 tys.

Warto zaznaczyć, że przed rokiem 1947 medal miał numer seryjny. Natomiast zgodnie z Dekretem PRN ZSRR z dnia 30 stycznia 1947 roku wszystkie medale późniejszego okresu, za wyjątkiem „Złotej Gwiazdy” i „Sierp i Młot”, były nienumerowane.

Łącznie medalem „Za pracowniczą wybitność” zostało nagrodzono 2.146.400 osób.

Szczegółowe opisy różnych odmian medalu.

Typ 1. Trójkątna kołodka.

Tym typem medalu nagradzono w okresie od 27 grudnia 1938 roku do 19 czerwca 1943 roku. Medal miał trójkątną kołodkę o wymiarach 32 mm x 33 mm x 32 mm. Wzdłuż każdego z brzegów kołodki przechodziły wycięcia, przez które wprowadzano czerwoną wstążkę. Długość wycięć wynosi 27 mm, szerokość – 1,5 mm. Z tylnej strony kołodki widnieje słupek z trójkątną dociskową płytką i nakrętką w celu przymocowania nagrody do odzieży.

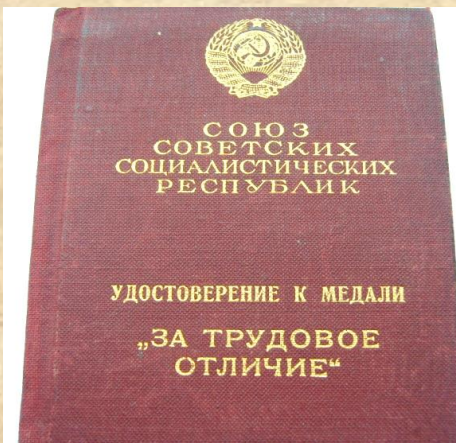
W dolnej części rewersu medalu został wyryty ręcznie numer odznaczenia. Przed cyframi znajduje się znak „№” o wysokości 4 mm, który naniesiono stemplem przez Mennicę.

Wariant 1. Słupek o średnicy 3 mm został wykonany z miedzi. Średnica nakrętki wynosi 24 mm. Na nakrętce został wybity napis „МОНДВОР” wypukłymi literami. Minimalny znany numer medalu - 3, maksymalny - 15052.

Wariant 2. Słupek o średnicy 4 mm został wykonany ze srebra. Średnica nakrętki wynosi 24-25 mm. Na nakrętce został wybity napis „МОНЕТНЫЙ ДВОР” wypukłymi literami. Minimalny znany numer medalu - 15633, maksymalny - 30901.

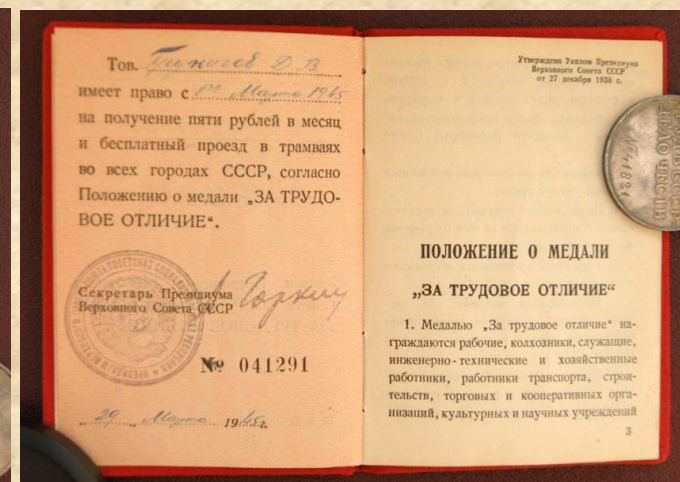
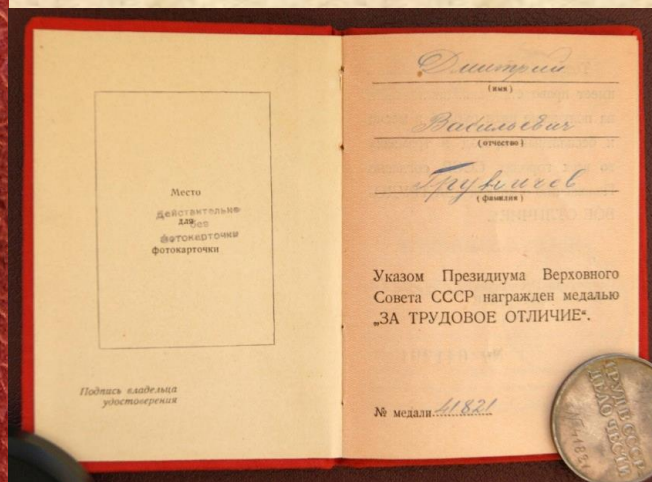

Typ 2. Pięciokątna kołodka.

Drugi typ medalu powstał po ogłoszeniu Dekretu z dnia 19 czerwca 1943 roku. Wg tego rozporządzenia wszystkie medale miały być noszone na pięciokątnych kołodkach.

Wariant 1. Odznaczenie z numerem seryjnym na rewersie. Minimalny znany numer medalu - 32652, maksymalny - 76439.

Wariant 2. Brak numeru seryjnego na rewersie. Uszko w kształcie rosyjskiej litery „П” w górnej części medalu stanowi całość z krążkiem, w odróżnieniu od poprzednich wersji, gdzie uszko było przylutowywano.

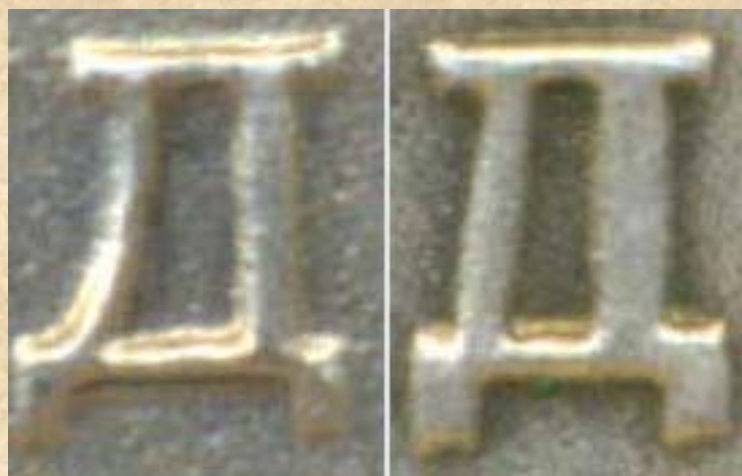
Wariant 3. Brak numeru seryjnego na rewersie. Uszko bardziej zaokrąglone, płaskie.

Wariant 4. Brak numeru seryjnego na rewersie. Uszko bardziej zaokrąglone, okrągłe.

Każdy z wariantów 2, 3 i 4 medalu ma dwa rodzaje w zależności od kształtu rosyjskiej litery „Д” na rewersie.

Na rynku kolekcjonerskim można spotkać podróbki wczesnych wersji medalu „Za pracowniczą wybitność”. Często takie kopie powstają z „późnych” krążków medalu za pomocą naniesienia numeru na rewersie i dorobienia trójkątnej kołodki. Jakość ww. podróbek bardzo się różni, często wskazana konsultacja doświadczonego specjalisty (www.czasybohaterow.pl) w celu określenia autentyczności odznaczenia.

